

İŞÇİNİN HAKSIZ OLARAK İŞE BAŞLAMAMASI VEYA İŞİ BIRAKMASI (TBK M. 439)

FAILURE TO TAKE UP POST AND DEPARTURE WITHOUT JUST CAUSE BY EMPLOYEE (TCO ART. 439)

Gökhan Türe

Özet

İşçinin, iş sözleşmesi kurulmakla beraber haklı bir neden olmaksızın çalışmaya başlamaması ya da iş sözleşmesini usulsüz yahut haksız feshetmesi hâlleri, iş sözleşmesinde karşılaşılabilecek tipik ihlâllerdir. Bu ihlâller dolayısıyla işverenin bir zarara uğraması yüksek ihtimalse de genel hükümler çerçevesinde zararın ispatı, belli güçlükleri bünyesinde barındırmaktadır. Bu durumun yarattığı sakıncayı gidermek için Türk Borçlar Kanunu'nun 439. maddesinde işçinin sözleşmeyi ihlâline karşı işvereni koruma amacı güden bir tazminat öngörülmüştür. Bu tazminat, sorumluluk hukukunun genel yapısına uymadığı gibi iş kanunlarında düzenlenen ihbar tazminatına nazaran işçilerin daha lehinedir. Dolayısıyla tazminatın hukuki niteliğinin tespiti kadar iş kanunlarına tabi iş ilişkileri hakkında uygulanma kabiliyetini haiz olup olmadığının da tartışılması gerekmektedir. Bu çalışmada, Türk Borçlar Kanunu m. 439'un hüküm ve sonuçları, mehz İsviçre Borçlar Kanunu ile İsviçre hukuk doktrini ve yargı kararları da gözetilerek incelenmiştir. Bu kapsamda, işçinin haksız olarak işe başlamaması ile aniden işi bırakmasından anlaşılması gerekenin ne olduğu, maddede öngörülen tazminatın hukuki niteliği ve ceza koşulu ile arasındaki ilişki ve maddenin iş kanunlarına tabi iş ilişkileri hakkında uygulanma kabiliyetini haiz olup olmadığı hususları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler

usulsüz fesih, haksız fesih, işçinin devamsızlığı, götürü tazminat, ceza koşulu

Abstract

Failure to take up post without justified reason after the employment contract has been concluded, unjust termination or termination without notice of employment contract by employee are typical breaches of the employment contract. Although it is highly probable that the employer will incur a loss due to these breaches, the proof of damage within the framework of general provisions includes certain difficulties. In order to eliminate the inconvenience caused by this situation, a compensation is envisaged in article 439 of the Turkish Code of Obligations, which aims to protect the employer against the employee's breach of the contract. This compensation does not comply with the general structure of the liability law and is more in favor of the employees than the payment in lieu of notice regulated in the labor laws. Therefore, as well as the determination of the legal nature of the compensation, it is also necessary to discuss whether it has the ability to be enforced on employment contracts subject to labor laws. In this study, terms and consequences of the article 439 of Turkish Code of Obligations have been examined by considering the Swiss Code of Obligations and Swiss legal doctrine and judicial decisions as well. In this context, the meaning of failure to take up post and departure without just cause in legal terminology, the legal nature of the compensation envisaged in provision, the relationship between the compensation and the penalty clause, and whether the provision has the ability to apply to labor relations subject to labor laws are discussed.

Keywords

termination without notice, unjust termination, absenteeism of employee, liquidated damages, penalty clause

References

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)